

Kommunerne er forpligtet til at etablere undervisning i et fag eller en fagkombination, når der har meldt sig et vist mindste antal elever (10-12). Men kommunerne har adgang til at oprette hold med lavere deltagerantal.

Der er endvidere mulighed for at etablere privat ungdomsskolevirksomhed – med kommunal finansiering.

I Folkeoplysningsudvalgets betænkning er henvist til, at den nuværende lovgivning om fritidsundervisning m.v. er præget af stor detaljeringsgrad, der overlader ringe eller ingen kompetence til de forvaltende lokale organer, men i vid udstrækning indebærer en automatisk udløsning af offentlige tilskud, når visse betingelser er opfyldt.

Udvalget har derfor stillet forslag om en ordning med overvejende kommunal finansiering af den samlede folkeoplysningsvirksomhed og mulighed for økonomisk rammestyring i de enkelte kommuner.

Udvalget opregner dog en række ledende principper, der bør være gældende for folkeoplysningen, bl.a. om retten til etablering på frit initiativ, jfr. bemærkningerne til det samtidig forelagte forslag til lov om støtte til folkeoplysning.

Udvalget har dog erkendt, at disse principper har en anden karakter i relation til den kommunale ungdomsskole.

Det foreliggende lovforslag går i overensstemmelse hermed ud på at erstatte de nuværende detaljerede holdoprettelsesregler m.v. for ungdomsskolen med mere generelle bestemmelser om kommunernes forpligtelse til at etablere et alsidigt undervisningstilbud til kommunens unge.

Samtidig foreslås indførelse af et system med fastsættelse af en årlig beløbsramme for ungdomsskoleudgifterne svarende til det, der er foreslået for det øvrige folkeoplysningsområde.

Man har ikke fundet det fornødent at gentage de nuværende bestemmelser om kommunernes forpligtelse til at stille lokaler til rådighed for ungdomsskolevirksomheden, idet dette følger af forpligtelsen til at sørge for undervisningen.

Endvidere foreslås adgangen til etablering af private ungdomsskoler og af ungdomskostskoler ophævet.

Bestemmelserne om ungdomskostskoler i den nuværende fritidsundervisningslov har i de senere år været meget lidt benyttet, idet der ikke er oprettet nye ungdomskostskoler siden 1972.

Derimod er 2 skoler nedlagt, således at der i dag kun findes 3 ungdomskostskoler.

Man har derfor ikke fundet grund til i forslaget at gentage de nuværende bestemmelser om etablering og drift m.v. af ungdomskostskoler.

I Folkeoplysningsudvalgets betænkning er stillet forslag om at lade de eksisterende ungdomskostskoler overgå til finansiering efter reglerne for efterskoler. Dette vil der være mulighed for, hvis de pågældende kommuner ønsker det. Kostskolerne skal i så fald søges godkendt efter lovgivningen om efterskoler.

For at give den nødvendige tid til overvejelser om skolernes fremtidige status og en eventuel afvikling foreslås det, at ophævelsen af fritidsundervisningslovens bestemmelser om ungdomskostskoler først sker med virkning fra 1. august 1991, jfr. § 49 i forslaget til lov om støtte til folkeoplysning.

Til § 1.

Formålsbestemmelsen er kun ændret lidt i forhold til den nuværende formulering.

Til § 2.

Bestemmelsen fastslår kommunernes generelle forpligtelse til at tilbyde ungdomsskoleundervisning. Den indebærer samtidig, at ungdomsskolevirksomheden altid vil være kommunal. Den nuværende adgang til etablering af private ungdomsskoler bortfalder således.

For de eksisterende private ungdomsskoler forudsættes etableret en afviklingsordning, hvorved de får mulighed for at overgå til kommunal status.

Bestemmelsen (2.pkt.) fastslår endvidere, at kommunens forpligtelse til at tilbyde ungdomsskoleundervisning kun omfatter kommunens egne indbyggere, d.v.s. unge, der bor (fast) i kommunen. Af praktisk/administrative grunde har man valgt at knytte denne betingelse til folkeregistrets udvisende.

Dette er en ændring i forhold til de nuværende bestemmelser, der har vist sig vanskelige at administrere.

Dette udelukker ikke, at en kommune kan optage elever fra en anden kommune, hvilket kan være aktuelt ved unges kortere varende ophold i kommunen, f.eks. ved ophold på en institution. Spørgsmålet om eventuel ydelse af betaling herfor fra hjemstedskommunen må løses ved aftale mellem de pågældende kommuner, jfr. stk. 3.

Til § 2, stk. 2.

Målgruppen for ungdomsskolen er som hidtil de 14-18 årige. Det er imidlertid fremhævet i Folkeoplysningsudvalgets betænkning, at de faste aldersgrænser for deltagelse i de forskellige former for fritidsvirksomhed ofte giver problemer og forhindrer nye initiativer.

Det foreslås derfor, at den hidtidige ret begrænse adgangen for ministeren til at tillade fravigelse af al-